

Sygn. akt I CZ 43/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Miasta W.

przeciwko U. L. uprzednio C. i M. C.

o wydanie nieruchomości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 lipca 2019 r.,

zażalenia pozwanej U. L. uprzednio C.

na wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 7 lutego 2019 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi, który wyda postanowienie kończące postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy w W. w sprawie z powództwa Miasta W. przeciwko M. C. i U. C. o wydanie nieruchomości uchylił wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 23 stycznia 2018 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Rozstrzygnięcie to zaskarżyła zażaleniem złożonym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. pozwana U. L. (poprzednio: U. C.). Wnosząc o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania zarzuciła naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie wobec braku podstaw kasatoryjnych, art. 386 § 6 w zw. z art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 5 k.c. oraz art. 15 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego poprzez uchylenie orzeczenia mimo braku podstaw i zajęcie nieprawidłowego stanowiska co do wykładni art. 5 k.c. oraz art. 15 cyt. ustawy, podczas gdy nie ma on zastosowania w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył:

Zgodnie z art. 394¹ § 1¹ k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zażalenie to jest szczególnym rodzajem środka zaskarżenia, a kognicja Sądu Najwyższego w postępowaniu zażaleniowym nie może wkraczać w merytoryczne kompetencje sądu drugiej instancji rozpoznającego apelację. Przedmiotowe postępowanie nie obejmuje zatem kontroli materialno-prawnej podstawy orzeczenia, która może być przeprowadzona wyłącznie przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy bada jedynie przesłanki określone art. 386 § 4 k.p.c., t.j. czy sąd drugiej instancji prawidłowo zakwalifikował określoną sytuację procesową jako odpowiadającą przyjętej podstawie orzeczenia kasatoryjnego i odpowiednio oddała zażalenie, albo uchyła zaskarżony wyrok przekazując tym samym sprawę do ponownego rozpoznania (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2014 r., IV CZ 54/14 oraz z dnia 26 września 2014 r., IV CZ 49/14 - nie publ.). Judykatura zgodnie przyjmuje, że nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. oznacza brak rozstrzygnięcia co do przedmiotu sprawy, wyznaczonego treścią i materialno-prawną podstawą żądania powoda, materialno-prawnymi, bądź będącymi ich następstwem, procesowymi zarzutami pozwanego. Dochodzi do niego wtedy, gdy sąd zaniechał ich zbadania bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka jurysdykcyjna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, m.in. bezpodstawnie odmówił dalszego prowadzenia sprawy

przyjmując brak legitymacji procesowej stron, skuteczność twierdzenia lub zarzutu wygaśnięcia bądź umorzenia zobowiązania, upływ terminów zawitych, przedwczesność powództwa bądź nie rozpoznał żądań w aspekcie wszystkich twierdzeń powoda lub zarzutów pozwanego przyjmując, że nie zostały one zgłoszone lub zostały zgłoszone, ale są objęte prekluzją procesową. Przesłanka wymogu "przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości" jest spełniona, gdy do przeprowadzenia dowodów w ogóle nie doszło, a nie gdy zachodzi konieczność ich uzupełnienia, nawet w istotnej lub znacznej części.

Zażalenie pozbawione jest uzasadnionych podstaw. Po pierwsze wskazać należy, że skoro Sąd Najwyższy nie może w postępowaniu zażaleniowym dokonywać oceny zasadności powództwa, apelacji ani merytorycznej prawidłowości stanowiska sądu odwoławczego, poza zakresem rozpoznania pozostają zarzuty dotyczące naruszenia art. 5 k.c. oraz art.15 ustawy z dnia 21czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego i należy je pominąć. Po drugie stwierdzenie, że Sąd rozpoznając sprawę o wydanie nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym, zamieszkanym przez osoby, zaniechał, mimo ciążącego na nim z urzędu obowiązku w tym przedmiocie, wezwania wskazanych osób i wyjaśnienia, czy przysługuje im status lokatora w rozumieniu cytowanej ustawy oraz uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego stanowi usprawiedliwioną przyczynę wydania orzeczenia kasatoryjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 r., V CZ 75/13, nie publ.). W konsekwencji tego pominięcia Sąd Rejonowy zaniechał również wyjaśnienia istoty i treści stosunku prawnego, a dokonanie ustaleń opartych wyłącznie na dowodach przeprowadzonych w postępowaniu apelacyjnym pozbawiłoby strony konstytucyjnego prawa do dwuinstancyjności postępowania sądowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r., III CSK 172/15, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i k.p.c. oddalił zażalenie, pozostawiając, zgodnie z art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego sądowi, który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

